

Szerkesztőség:

I-ik kerület 460. házszám
hová a lap szellemi részét
illető közlemények kül-
dendők.

Kéziratok vissza nem
adatnak.

ABONY

Kiadóhivatal:

SZERDAHELYI JÁNOS
könyvnyomdája, hová az
előfizetési pénzek, a hirde-
tések és ezeknek díjai, va-
lamint a felszólamlások kül-
dendők.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI LAP. — MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díj:

Helyben házhoz hordva és vidékre küldve egész
évre 8 korona, fél évre 4 korona, negyed évre
2 korona. Egyes szám ára 16 fillér.

Felelős szerkesztő:
TEMESKÖZY GERZSON.

Főmunkatársak:
VEVERÁN ISTVÁN. VÉLI MIKSA.
Kiadótulajdonos: SZERDAHELYI JÁNOS.

Hirdetmények,

nyiltterek, valamint hirdetési díjak, közvetlen a kiadó-
hivatalhoz küldendők. Nyilttér scra 1 korona.

JÓKAI MÓR.

Halottat sirat a nemzet. Nagy halottja van a magyar irodalomnak, nagy bánata a magyar nemzetnek. Május 5-én, csalogánydalos, virágillatos estén, elköltözött tőlünk a daloslelkű poéta oda, ahol örök tavasz virul, ahol túlvilági szférák zenéjére olvadozva figyelmez a lélek Jókai Mór. Petőfink kartársa, lángoló szellemének is testvér-örököse, megszűnt élni. Rövid néhány napig tartó rosszullet előzte meg a halált, mely Jókai ajtaján nem azért kopogtatott, hogy elmulást leheljen a nagy szellemre, hanem azért, hogy a halhatatlanságnak jegyezze el őt. Ne sirassuk hát azt, aki örökké illatozó virágok közt halad immár a halhatatlan szellemek dicső útján. Örüljünk, hogy ő a miénk volt s hogy drága örökségül hagyta reánk poétikus lelkének szin pompás virágait, mélységes ihletének, ragyogó képzeletének csodás alkotásait. Jókai neve egy közös fogalom lesz e hazában, melynek hallatára szívek dobbannak meg, szemek villannak össze az öröm magasztos érzetében a telett, hogy az Ég nekünk adta őt. Szellemének nagysága hirdeli majd időtlen időkön keresztül a művelt világ előtt, hogy nem törpe faj a magyar, hogy nagyra van hivatva az a nemzet, melynek ilyen szellemóriás mutogatta a nagyság ösvényét, mint aminő Jókai. Sirjára tegyük oda mi is a halhatatlanság szimbolumát, az immortell virágát!

Megint egy lépés . . . .

(T.) A város képviselő testületének mult hó 30-án tartott közgyűlése kimondotta, hogy a vásár és helypénzszedési jogot, a közbirtokosságtól 70000. koronáért — mint amennyi összeget a város az uradalomnak felajánlott; — meg váltja. Az ezt jogérvényesen elhatározó közgyűlés e hó 31-én lesz, melyre törvény rendelkezése szerint 30 nap határidő szükséges. Ez a közgyűlés föltét-

lenül kimondja a megváltást, a törvényhatóság minden biztonnyal jóváhagyja és így Szent Mihály napjától kezdve a város szedi a vásár és helypénzeket.

Ez ideig rendben van. Megint tettünk tehát egy lépést előre a hasznos befektetés terén, noha ezt se mi magunk kapartuk ki, hanem véletlenül — közbirtokossági javak felosztása révén — jutottunk hozzá, sok fölösleges taktikázások és morikálások folyamán . . . . .

Nagy port vert föl a közgyűlésen a kezelés kérdése. Máthé főjegyző csak annyit vetett föl, hogy majd a jövő közgyűlésen határozni kell a föltöt is, hogy házilag akarja e a város kezelni, vagy bérbe adja. A nagy többség a bérbe adás mellett foglalt állást.

Egedi József tanácsnok azonban megdölgöndőnek tartja a dolgot, egy részről hogy hátha több jövedelem jönne ki házi kezelés mellett, másodsor tudnunk kellene,

TÁROZA.

A 13-as szám.

Kedves barátom!

Arra kérsz, hogy a szerencsétlen véget ért Riza és Feri esetét részletesen leírjam. Tudom, hogy nem csupán kíváncsiságból kérdezt ezt, hanem őszinte részvétet érzel irántuk, tehát eleget teszek kérésednek.

Eljegyzésük — azt hiszem — még élénk emlékezetekben lesz, hisz te tetted azt emlékeztetéssé. — Tudod, hogy mily nagy küzdelmekbe, mily nagy rábeszélésbe került, hogy a milliomos egyetlen leányát a szerény jövedelmű fiatal vasutasnak adják. De végre is a szerelem győzött s elérkezett az eljegyzés estéje, mely csak szűk családi körben lett megtartva. Sok rokon a meghívás daczára sem jött el. Bizonyára mert ellemeztek a házasságot . . .

Emlékszel, már asztalhoz akartunk ülni, midőn te megjegyezted, hogy tizenhárman vagyunk s még tréfalkodva hozzátetted, hogy ki a babonától fél, az ne üljön az asztalhoz, majd megesszed te az ő porcióját is. Nevettünk erre mindnyájan és mégis, mintha a babona kellemetlen hatása észlelhető lett volna, minden arcról s ne leritt a félelemkifejezése: hátha mégis

igazat mond a babona s ha igaz, kit ér majd a szerencsétlenség?

Kinos csönd lett és senki sem tudta a beszéd fonatát föntartani. Ekkor te hozzám jöttél, bosszankodtál a megdölgöndő kiejtett szavaidon, azt mondtad, hogy feltűnés nélkül távozol és elhivod közös barátunkat, a tanítót, hogy a szerencsétlen tizenhármas számot megsemmisítsd.

Csakhamar vissza is jöttél a tanító által kísérvé, de — mint tudod — már akkor nagy fölfordulás volt. Riza anyja, lehet, hogy a balsejtelmek hatása alatt, — rosszul lett és visszavonult a társaságtól.

A házigazda szeretetreméltó kínálgatására újból asztalhoz ültünk és ismét — tizenhárman voltunk. A kedélyek csak nem csillapodtak és alig félóra eltelté után, mindnyájan elszéledtünk . . .

Riza anyjának baja csak muló főfájásnak bizonyult és másnap már teljesen friss egészségben volt. De a tizenhármas számú babona hitében megingatni többé nem lehetett. Ha valamelyikünk a közelgő esküvőről beszélt, rögtön Istenhez fohászodott, hogy csak a fiataloknak valami bajuk ne essék.

Szegény asszony! Azelőtt talán egy éven át sem látogatta oly sűrűn a templomokat, mint az esküvőig tartó hat heti időközben. Sajnos, rossz sejtelmek megvalósultak!

Mindezekre, kedves barátom, bizonyára jól

emlékszel, mert hisz te is epp oly benfentes voltál náluk, mint jömagam.

Végre megvirradt a nagy nap, az esküvő napja. Te már akkor régen külföldön bolyongtál tanulmányuton.

Az esküvő fényes volt. Mi mindnyájan boldogok voltunk, de a legboldogabb volt Riza anyja, a ki sirt örömeiben. Mindenkit összecsókkolt, minduntalan hálálkodott az Istennek, hogy megmentette a fiatalokat a képzelt szerencsétlenségtől . . .

Délután az ifju pár nászutra készült. Pesten éppen dolgom lévén, rábírtak, hogy tartsak addig velők. Nem igen kérttem magam. Czók-mókomat összeszedtem és délután a fiatal párral elutaztam.

Kellemesen, gyorsan telt az idő és beesteledett, midőn a z-i állomáshoz közeledtünk. A vonatvezető csakhamar megszólaltatta a gőzszípót is, jelezve, hogy állomáshoz jövünk.

Egyszerre csak egy óriási zökkenést érzünk. Recsegés, ropogás, segítség-kiáltások és jajveszélések voltak az első pillanatban hallhatók, míg a másik pillanatban mély csönd lett; de alig rá újult erővel hallok a zugást.

A vonat kisiklott. A még rövid idő előtt meggyújtott vasuti lámpák kialudtak, koromsötétség volt.

Ijedtségemből föleszmélve, oldalbordáimat tapogattam meg, vajjon meg vannak-e még a régi helyükön. Semmi bajom sem történt. Gyufát

hogya, mit jövedelmez a vásár és helypénzszedés s hogy mit, menyiért adhatunk bérbe.

Szó sincs róla, van ennek az okoskodásnak alapja s nagyon helyesen mutatott rá Egedi a fogyasztási adó kezelés ügyére is. Ezelőtt, kézzel lábbal igyekezett menekülni az előjáróság a fogyasztási adó bérletétől, míg egyszer aztán — ha jól tudom Komáromy József bírósága alatt — praktikusabb eszközökhöz nyúlt s kivette maga a város, azóta megtakarítván magának jó pár ezer koronácskakat évenként.

Sokan azért ellenzik a helypénzszedés házi kezelését, mert pénzkezelésről lévén szó, a pénz pedig „ragadós“ portéka, (sok embernél azonban épen megfordítva áll!) könnyen eldividálódhat a jövedelem. Nohát ez az okoskodás meg nem állhat, mert ha minden közpénz eluszna, meg kellene szüntetni az összes adóhivatalokat, községi pénztárakat is.

Egy város adminisztrációja iránt annyi bizalommal sem viseltetni, hogy valamely közjövedékének kezelését félve, vagy egyáltalán rá nem lehetne bízni, helytelen állás pont.

Tudok én már meggazdagodott bérlőket, tudok olyat is, aki elszegényedett rajta, csak hogy ennek más oka foka volt, az sem argumentum, hogy a bérlők bérleingedésért szoktak az uradalomhoz fordulni; mert biz ezt meglehet tenni jó jövedelem mellett is, mert a leengedett összeg is szaporítja a jövedelmet. Anyagi kár tehát nem lenne, erkölcsi haszon pedig az lenne, hogy az árusok, városunk nagy közönsége meglenne kimélve sok zaklatásoktól és túlkapásoktól és megtudnánk, hogy mit vettünk, mink van és egynegyedik vásár megszerzésével mit, mennyit nyertünk, mily intézkedésekre lenne szükségünk egy minden érdekeket kielégítő vásár és piacz rendezés szempontjából? Ez is valami.

gyujtottam. Rizát a zökkenés a szomszéd ülőhelyre esapta, hol ájulva feküdt. De hol van Feri? Uram Istenem, mi történt, mi tévő legyek? Megpróbáltam Rizát élesztgetni, hasztalan; végre kirohantam és segítségért kiáltottam.

A közeli pályaudvarról ekkorra már emberek érkeztek oda, lámpással és fáklyákkal. Egyik éppen kocsink elé ért. A világosságánál meglátom Ferit a földön — elterülve . . . Hozzáfutok, szólítom, lehajolok, rángatom, de ő nem mozdul, nem felelt többé: meghalt.

Abban a pillanatban, mikor a kisiklás történt, Feri az ablakon kibajolva szivarozott. A zökkenés által bizonyára egyensúlyát veszítve, kiesett. Mint később az orvosi vizsgálatból kitudt, szegény Feri a sineket tartó kemény talpfára esett, agyrázkódást szenvedett és ez okozta rögtöni halálát. — Közben a pályaeorvos is a helyszínére érkezett. Kevés sebesült volt az utasok közt, mert szerencsére a személyvonatok teljesen sértetlenek maradtak. Csak a gép és a közvetlen hozzácsatolt szerkocsi fordult föl.

A pályaeorvost azonnal Rizához veztettem, kit még mindig alétan találtunk. Csak nehezen tudta az orvos magához téríteni. Fölnyitotta szemét, körülnézett, majd elhaló hangon szólította egy napos férjét. Persze, az már nem jött többé . . . Egyszerre, mint egy villanyütésre fölugrott fekvő helyzetéből és kétségbeesetten kiáltott

Közgyűlés.

Mult hó 30-án közgyűlést tartott városunk képviselő testülete, melynek első tárgya a Duna-Tisza csatornának Szolnoktól való vezetése tárgyában ma, Szolnokon tartandó értekezletre szóló szolnoki alispáni meghívó felolvasása volt, mely értekezletre bíró, főjegyző és Teszary László közgyűlési tagok lettek kiküldve.

Bejelentett az uradalom értesítése, mely szerint a vásár- és helypénzszedési jogot a felajánlott 70.000 koronáért átengedi a városnak. (Erről más helyen szólunk.)

Következett aztán egy fontos dolog, (szokás szerint utoljára.) Löffler Miksa újabb ajánlata az új városház bolthelyiségek bérlete tárgyában.

Előző ajánlatában 4400 koronát ajánlott évi bérösszegül, 10 évre kötelezőleg. Az újabb ajánlatában már csak 4000 koronát s azt is csak az esetre, ha az összes boltok alá pincézettnek, minthogy a kis bolthelyiségek raktár nélkül épülnek, úgy pedig egyáltalán nem reflektálhat rá.

Azt már mi is megmondtuk, hogy a bolthelyiségek kicsinyek, a leghelyesebb állásontra helyezkedett tehát a város, ha azokat alapincézetté, mint a hogy azt el is határozta.

Elfogadta Löffler ajánlatát is, de csak oly módosítással, hogy Löffler beleegyezik abba, hogy a város a régi városközség helyén iparosok részére egy csarnokot építhet, vagyis az erre vonatkozó tiltó kikötés az előző ajánlatából töröltenek, kikötetik azonban, hogy a városházban elhelyezendő üzletekhez hasonló áruk részére ebben az új bazárban hely nem adatik.

Néhányan helytelenítették, hogy a város lekötöti magát tíz évre ezen bérlettel, mert ez által monopolizáltatja helyiségeit, aztán meg lehet, hogy többet is jövedelmezne nazi kezelésben. (No, itt meg házi kezelés kell!) Többben azonban az egyszerűre, egy vállalkozó részére leendő kiadás mellett foglaltak állást, mert elvégre a város nem házalhat örökösen a kiadó bolthelyiségekkel, nem teheti ki magát annak, hogy hol az egyik, hol a másik, hol pedig több helyiség is esukva áll; aztán meg tíz év alatt biztosítva van 40000 korona jövedelem, a mi az építtetési költségnek majdnem felét teszi ki. Már pedig ez is valami.

A borvámtarifa.

Ismeretes dolog, hogy az osztrák-magyar-olasz kereskedelmi szerződés létrejvetelét a borvám kérdése akadályozza meg. Olaszország borai olesóságánál fogva rengeteg sok bort helyezett el a monarchiánkban és miután a bevittet nem gátoló, igen csekély borvám is kedvezett neki, boraival piaczunkat a szó legszorosabb értelmében előzönlötte. S amíg az olasz borok olesóságuknál

férje után; majd mikor engem megpillantott, nekem esett, vadul ránczigtált, utóbb esdekelt, hogy mondjam meg, mi történt Ferivel, hová lett? Csöndesíteni igyekeztem, de nem sikerült. Végre elhamarkodásomban azt mondtam, hogy kissé rosszul lett és lement a szabad levegőre.

Jóformán még ki sem mondtam azt, felre-lökött és egy pillanat alatt lenn volt s szívzaggatóan kiáltozott, hivat Ferit . . . A vonat előtt bámuló emberek egész serege gyűlt már ekkorra össze. Egy csoport Feri holttestét nézte fáklyavilág mellett. Riza is a világosság felé tartott és meglátta a földön mozdulatlanul fekvő — férjét . . . Borzadva gondolok e jelenetre vissza. Riza először nevéen szólítgat a Ferit, csókolta, harapdálta s aztán egy iszonyatos jajkiáltást hallatva, a holttestre rogyott. Elájult . . .

Ami ezután történt, az a szerencsétlenségek szerencsétlensége. Gondoskodtam, hogy Feri holtteste ideiglenesen a városba szállíttassék. Rizát a pályaeorvos vette ápolás alá. Föl is eszmélt, de részünkre nem élt többé; a nagy szerencsétlenségbe beleőrült . . . Még az este táviratoztam a fiatalok szüleinek, kik másnap reggel megérkeztek. Kiméletesen tudattam velük a valót.

Ha láttad volna azt a szegény, összetörődött falusi házaspárt, a mint fiuk holttestét meglátták, a mint reája borultak, mint csókoltgatták fejétől

fogya is mindinkább tért foglaltak, adlig a mi boraink háttérbe szorultak. Az olasz bo ok e terfoglalása Ausztriát boriparának csekély voltánál fogva nem igen károsította meg. Magyarország bortermeletését pedig, amely Ausztriáénál jóval nagyobb és amely — miután Nemetországot és Angliát Franciaország látja el borral — leginkább a belföldi piaczra van utalva, nagyon és érzékenyen sújtotta. Ennek az állapotnak megszüntetésére mondta föl kormányunk az Olaszországgal kötött kereskedelmi szerződést, hogy az új szerződésben oly vámot rójon az olasz borokra, amely ha azokat nem is teljesen kiszorítja, de mindenesetre a mi boraink elsőbbségét biztosítja.

Olaszországra nézve azonban, amely berkitelének több mint ötven százalékát a mi piaczunkon helyezi el, oly kereskedelmi szerződés, amely a belföldi borok elsőbbségét biztosítja a külföldiekkel szemben, nagy veszteség volna. E veszteségnek részben való csökkentése céljából Olaszország azt kívánja tőlünk, hogy boraink legalább kedvezményt nyujtsunk, a többi a monarchiánkba importálandó borokkal szemben és így az olasz borokat a többi exportáló állam konkurrencziájától megóvjuk. Miután az a kedvezmény csak oly határok között mozoghat, amelyek kizárják azt, hogy a többi borpiaczunkon érdekelt állam, mint Franciaország, Görögország, Oroszország és a Balkán államok óvást emelhessenek ellene, a Romában tartott tárgyalások meddők maradtak. E tárgyalásoknak újból való felvételére küldte az olasz kormány Miraglia senatort két szakértővel Bécs-be és Budapestre. Kedvezmény, amely más bort exportáló államokat nem sérti, de az olasz boroknak előnyt biztosít, csak kétféle lehet: vagy minőségi, vagy kvantitási vámrendszeren alapuló. Az első nem biztosít határozott előnyt, a második ismét az olasz borokat zudíthatja a nyakukra. A minőségi vámrendszer a minőséghez, jobban mondva a vegytartalomhoz képest vámolgatja el a borokat. Ha most az olasz borok vegytartalmának megfelelő borvámrészt létesítünk, az olasz boroknak mindenesetre előnyt biztosítottunk a többi borokkal szemben, mert a minőségi vámrendszer bizonyos vegytartalmu borokra kisebb, más vegytartalmuakra nagyobb vámot ró.

Ámde eddigelé még nem sikerült az olasz borokban oly tulajdonságot felfedezni, amely kizárólag e borokban van meg és más borokban legalább részben nem volna található. Így az olasz borok vegytartalmának megfelelő vámrendszer nem akadályozná meg azt, hogy délfraancia és görög borok is a külföldi borokra nézve aránylag olesó vámmal jussanak a mi piaczunkra. Ami pedig a kvantitási vámrészt illeti, az a mi borainkra való tekintettel nem valószínű meg; azaz megvalósítható, de semmiesetre sem úgy, ahogy az olaszok akarják. A kvantitási vámrendszer t. i. egy bizonyos meny-

a lábaig, a mint költögettek, hitták, szólították, hátha fölébred . . . És ha láttad volna a milliomos házaspárt, a mint a leányukkal szemben álltak; ha láttad volna, mint taszította el Riza jajveszekelő anyját, s ha hallottad volna, mint kallotta szüleinek: „gyilkosok, megölték férjemet . . .” Ha mindezt láttad, hallottad volna . . .

Ferit esőndben eltemettük. Rizát pedig Pestre hoztuk — gyógyítani.

Azóta három hó telt el. Én minden héten meglátogatom Rizát az örültek házában. Ő megismer, beszélgetek vele mindenről, a mi csak eszembe jut, ő nyugodtan meghallgat, de nem felel semmit beszédemre, folyton maga elé, a levegőbe bámul, mintha az üres semmiségben keresne valakit szemével. De ha elhallgattam, akkor elkezd ő . . .

— Hát tudja kedves barátom, én nagyon szerencsétlen vagyok, voltam egyszer boldog is, nagyon boldog . . . Ferit szerettem, de szüleim nem akarták, hogy őt szeressem, mi mégis meg esküdtünk és szüleim bosszút forraltak férjem ellen: megölték őt.

A szerencsétlen Rizának ez a rögeszméje és az orvosok azt mondják rá, hogy gyógyíthatatlan.

Gergely Miklós.

nyiségű bornak 4—2 aranyfonttal való megváltását biztosítaná. Ámde az olaszok nem akarnak kevesebbet, minthogy az a bizonyos mennyiség 150.000 hektoliter legyen. Ez a mennyiség pedig, ha nehéz bor, mint illetékes helyről már állították, épen elgondolható arra, hogy legértékesebb boraink árát lonyomja és a nehéz borok termelését tönkre tegye. Az olaszoknak nyújtható kedvezmény tehát csak a kvalitatív vámrendszeren alapulhat. És ezt belátja Miraglia is, az olasz kormány is, mely a szerződést bizonyára meg fogja kötni, csak hogy az olasz borexport az osztrák-magyar piacot teljesen el ne veszítse.

Mahler Lénárt.

MI UJSÁG?

— **Községi ülés.** Abony község képviselő-testülete f. hó 9. napján, — hétfőn — délután 3 órakor az anyakönyvi hivatal nagy termében közgyűlést tart. Ezen közgyűlés a kir. tanfelügyelő és járási főszolgabíró urak jelenlétében tartatik meg s a vármegye közigazgatási bizottságának 6940/kb.1903. számú határozata értelmében hivatalos egybe. Tárnyak: Három tanyai iskola-épületnek hat tanteremmel és hat megfelelő tanítói lakással való felépítése. Segédszemélyzet időleges változásának bejelentése. Polgári fiú iskolában a latin nyelv oktatójának 200 korona kiutalása. Villany világítás tárgyában báró Harkányi Frigyes engedélyes ur kérelme halasztás iránt.

— **Adományok.** Az „Abonyi Lajos szobor alap” javára E. M. jelzéssel egy ismeretlen 10 koronát, Kostyán József ur 15 koronát juttatott hozzám, mely összegek átvételét köszönettel elismerem. Véli Miksa.

— **A tisztikar banquetje.** Ma egyhete az előjáróság közvacsorát rendezett az új katonai tisztikar tiszteletére, melyen részt vett az intelligencia is szép számmal. Az első felköszöntőt Teszary László főszolgabíró mondotta a királynak, mit állva hallgattak meg. Utánna Máthé József főjegyző üdvözölte a város nevében az új századot és tisztikarát. Nagyratással beszélt gr. Staufenberg kapitány, „nem jól tudok bár magyarul beszélni — mondotta — de érezni igen!” Beszédét a magyar haza és Abony éltetésével végezte, mit élénk éljenzéssel és tapssal fogadtak a jelenvöltek. Kiváló szép beszédét mondott ft. Léway apát gr. Staufenberg kapitányra. Király János felemlítette, hogy 24 évvel ezelőtt ő mint bíró fogadta itt a 8-as huszárokat, kik tehát csak vissza, haza jöttek. Teszary László ft. Léway Mihály apátra, gr. Busseux Raul főhadnagy az egész társaságra és Abony közönségére, végül Bércey Oszkár tiszthelyettes Abony város hölgyeire mondottak szellemes toasztozat. A banquetten fesztelen jó kedv uralkodott, a minek nagyon örülünk, mert ez a legbiztosabb fokmérője a lakosság és katonaság közötti szívélyes viszonyoknak. Hozta Isten a derék huszárokat és maradjanak itt legalább is addig, míg Joroszlauban.

— **Adományok.** Márton Ferencz (Abonyi Lajos) szoborra. Ujabb adakoztak: B. Varga János 3. kor. Dobozy Kálmán, Dely Ferencz, Papp Sándor 2—2 kor. Szerdahelyi János 1 kor. összesen 10 kor. Eddigi gyűjtésünk 30 kor. összesen 40 kor. A héten befolyt adományokat jövő számunkban közöljük.

— **Tudomásul.** Az orsz. gyűl. képviselő választóknak 1905. évre összeállított névjegyzéke, május 5-től 25-ig lesz a városházán közszemlére kitéve, a felszólamlások ezen idő alatt adandók be, melyek szintén bárki által megtekinthetők s azokra az észrevételek ugyanazon idő alatt adandók be. Most lesz tehát az ideje annak, hogy ha valaki jogosnak érzi magát választásra, a névjegyzékben pedig nincs felvéve, hogy annak utánna nézzen s felszólamlását megtegye.

— **Főigazgató változás.** Francis Norbert pestvidéki tankerületi főigazgató a király által bakonybéli apáttá neveztetvén ki, főigazgatói állásától megváltik. Utóda valószínűleg Dr. Négyesy László egyetemi magántanár lesz, aki a középiskolai tanárok országos egyesületének jelöltje.

— **A helypénzszedési jog és a tőkekamatadó.** Ezt a kérdést többször hangzottatuk a helypénzszedési jogvétel alkudozása közben, hogy mennyire nekünk volt igazunk, mutatja az alábbi közlemény: A közigazgatási bíróság pénzügyi osztályának egy minap hozott döntvénye mondja, hogy a városoknak és községeknek vásártartási és helypénzszedési jogból eredő jövedelmé abban az esetben sem róható meg tőke-

kamat- és járadék-adóval, amíg ez a jog királyi kiváltságon, vagy más törvényes czimen alapszik. Az eddigi gyakorlat az volt, hogy a városok és községek vásártartási és helypénzszedési jogából eredő jövedelmé, ha a jog kormányhatósági engedély alapján gyakoroltatott, mint közjogi természetű bevétel adó alá nem vonatott; ha azonban ez a jog királyi kiváltságon, vagy más törvényes czimen alapult, úgy tőkekamat- és járadékadó alá vonták. Ez a megkülönböztetés most mar megszűnik s az adómentesség kiterjed s a városok és községeknek a vásártartási és helypénzszedési jogából kifolyó jövedelmét minden esetben közjövédelmének tekintik és így ezt adómentesnek ítélik.

— **A tanítók fegyelmi ügyei.** Berzeviczy Albert vallás és közoktatásügyi miniszter elrendelte, tekintettel a tanítók, tanítónők és ovónők sűrű fegyelmi vizsgálataira, amelyek arra engednek következtetni, hogy a tanítói személyzetben a fegyelme meglazult, a köteleltségteljesítés lanyha és egyik másiknak társadalmi viselkedése is kifogás alá esik, a fegyelmi vizsgálatok két hónapban belül elintéztessenek és a vétkesek szigorú büntetésben részesüljenek.

— **Vasuti sztrájk után.** A vasuti forgalom statisztikai adatai szerint az öt napi sztrájk alatt 15 ezer vonattal közlekedett kevesebb, mint máskor s ennek folytán 800 ezer személlyel és nyolczadfél millió métermázsra áruval volt kevesebb a forgalom. A személyforgalom bevétele egy millióval, teherforgalomé három és fél millióval tehát összesen 4 és fél millió koronával kevesedett. Azonban ebben még nincs beleszámítva azon óriási veszteség, mely a kártérítési perek folytán keletkezik.

— **Tettesek — nincsenek.** Hegedüs Máté Józseka agyonverésével Bata Joákim és Habon Kata vétettek gyanuba, kik az itt kiszállt törvényszéki vizsgáló bíró határozatára mint vizsgálati foglyok a Kecskeméti kir. Tszék fogházába szállítottak, honnét azonban — szabadon bocsátottak.

— **Posta galamb tenyésztés.** A cs. és kir. 4 hadtest felhívást intézett a helybeli csendőr parancsnoksághoz, hogy jelentse be, kik foglalkoznak itt posta galambok tenyésztésével, mert hajlandó lenne a parancsnokság meg pénzbeli segéllyel is segíteni azokat, kik ezzel foglalkoznak, vagy foglalkozni kívánnának. Jelentkezhetni Viola csendőr őrsparancsnoknál. Tudunkkal itt csak Laczkó Kálmán tisztviselő foglalkozik posta galambok nevelésével, jó lenne ha többen üznék ezt a sportot.

— **Vívó kurzus.** Lapunk egyik számában tettünk közzé már egy felhívást vívókurzusra való jelentkezésre, ezt kiegészítjük azzal, hogy Bay vívó mesterrel jó környékünkre Gennari Giuseppe műestró is a romai katonai vívó akadémia volt tanára, az olasz hadsereg tartalékos tisztje s így ketten fognak vidékünk amatőrjeinek rendelkezésére állani. Május közepén érkeznek Jászkarajenőre, 16-án kezdődne a tanítás, mely három óra van

tervezve. Jelentkezéseket elfogad szerkesztőnk.

— **A jászkarajenői községi választás.** Április 29-én volt a jászkarajenői községi, képviselőnek kiegészítő választása, 30-án az előjáróság választása. Az uralmon volt régi községi párt mind a két választáson fényes diadalt aratott; a községi ellenzék a képviselő testületbe csak egy helyet tudott megtartani, az előjáróság pedig a régi párt teljes listájával egyhangúlag lett megválasztva. Kibuktak az utóbbi nagy széllel járt mozgalnak szerencsétlen korifeusai mind s van remény arra, hogy a közéletnek frissülő szele el fogja sepreni mind azt a salakot, amit az eszeveszett pártoskodás az utóbbi időben a község óriási kárára és szűgyenére fölvetett. A választást követő lakomákon ezert örült az újjonon megválasztott derék előjáróság, s adja Isten, hogy ez minél előbb be is következzen.

— **A tápió szelei gyilkossághoz.** Említettük, hogy Bogovics József szelei gépész megölték s aztán agyonverték a saját istállójában, Viola csendőr őrmesterünk azonnal gyanút fogott s letartóztatta a meggyilkolt feleségét, mint felbujtót, továbbá ennek testvérével vadházasságban élő Lengyel János nagy káta embert, akiket aztán a nagy káta bíróság börtönébe kísértetett, ahonét — talán szintén bizonyítékok hiányában — szabadon bocsátottak. A kir. ügyészség azonban másképp vélekedett s valószínűleg nyomós okokból azonnali elfogatásukat rendelte el, ami megis történt. A vallatás során aztán kiderült, hogy Bogovics, egy Szelére vándorolt től, zsugoriságával — noha összeszerzett vagy 20.000 ft. ara vagyont — felesége sehogysem tudott megbarátkozni, szeretelt volna egy kissé jobban élni, a mi miatt aztán a házastársak nagyon rosszul éltek. Fölbérelte tehát az asszony Huszka András gulyást és ennek nejét, valamint rávette fent említett sógorát és ennek nejét, a saját testvérét, hogy az öregot tegyék el láb alól. Egy éjjel aztán behatoltak az istállóba, Bogovicsot megölték, aki erre felakart állani, de leütötték, a felesége egy tehén kötelet kötött a nyakára és megfojtották. A nemes tett azonban egy pillanatra sem maradhatott titokban s most már a tettesek várják az igazságszolgáltatás súlyos megtorlását.

NYILT-TÉR*)

Nyilatkozat.

Ezennel tudomására hozzuk a városházát építő vállalkozók Abony város közönségének, hogy a náluk alkalmazásban lévő munkások részére hitelezett barmiféle adósságot megfizetni nem fognak s azt letartani jogában nem áll meg bírói végzés alapján sem.

Papp György és Papp Sándor
vállalkozók.

*) E rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a szerk

CLAYTON & SHUTTLEWORTH LTD
Budapest, Váci körút 63.

Által a legjutányosabb árak mellett ajánlatunk:

Locomobil és gőzcsepplőgépek,
szalmakazalozók, járgány csepplő-épek, lóhára-és-ők, tisztító-rostak, konkolyozók, kazáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák, sorvetőgépek, Planet jr. kapálók, szecskavagók, rapa-ágók, kukoricza morzsolók, daralók, őrlőmalomok, egyetemes aczel-ekék, 2- és 3-vasu ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

HIRDETMÉNY.

Van szerenesénk a t. közönséget értesíteni, hogy intézetünk **készpénz-kölcsönöket** ad földbirtokra 10 évre vagy hosszabb időre 5¹/₂%-os kamattal, továbbá törlesztéses (amortizációs) záloglevélkölcsönöket, melyek

4 és 4 1/2 százalékos kamattal

alapján engedélyeztetnek és a következő törlesztési részletekben fizetendőek vissza:

4 százalékos kamatuakra nézve:		4 1/2 százalékos kamatuakra nézve:	
100 kor. után 10 év a. évenként	12 kor. 80 f-rel	100 kor. után 10 év a. évenként	13 kor. 10 f-rel
" " " 15 " " "	9 " 35 "	" " " 15 " " "	9 " 60 "
" " " 20 " " "	7 " 75 "	" " " 20 " " "	8 " 05 "
" " " 25 " " "	7 " 15 "	" " " 25 " " "	7 " 30 "
" " " 30 " " "	6 " 35 "	" " " 30 " " "	6 " 75 "
" " " 35 " " "	5 " 95 "	" " " 35 " " "	6 " 25 "
" " " 40 " " "	5 " 65 "	" " " 40 " " "	5 " 85 "
" " " 45 " " "	5 " 35 "	" " " 45 " " "	5 " 65 "
" " " 50 " " "	5 " 15 "	" " " 50 " " "	5 " 45 "

Ezen összegekben úgy a kamattal, mint a tőketörlesztés bennfoglaltatik és ezenfelül semmi féle kezelési költség nem számítatik.

Ezenkívül igen előnyös kamattal mellett adunk **váltókölcsönöket**; előlegeket **értékpapirokra** és **közraktárunkba** beraktározott **terményekre** és **árúkra** a napi ár 75%-a erejéig, csekély díj mellett közvetítjük a termények és áruk vételét és eladását.

Elfogadunk **betéteket** kamatozás végett a legelőnyösebb kamattal és visszafizetési feltételek mellett, ugyancsak minden a bankszakmába vágó műveleteket.

Kölcsönök bármily magas összeg erejéig engedélyeztetnek.

Közelebbi felvilágosítással készséggel szolgál a

CZEGLÉDI IPAR ÉS KERESKEDELMI BANK
Részvénytársaság. (Városház épület.)

A város közelében 700 □-öl kiterjedésű kis föld (szőlőnek alkalmas) eladó.

Értekezni lehet özv. Aranyi Sándornénál Szelei-út 142. szám.

Eladás.

I. kerület, Jegyző-utca 21. sz. levő ház; II. kerület Gál Miklós-utca 99. sz. alatt levő ház örökáron szabadkézből eladó. Bővebb felvilágosítást ad Tóth Mihály ácsmester.

Eladás.

A szelei-utca 140. és 141. sz. a. lévő Aranyi-féle ház és belsőség szabadkézből eladó. Venni szándékozók Abonyban özv. Aranyi Sándornénál és Czegléden Dr. Aranyi Lajosnál tudhatják meg a feltételeket.

Behozatal.

Kivitel.

Magyar, Német, Lengyelországi, valamint Prágai

hentesárak

valódi prágai és westfaliai sonkák, karmánadli, krakói kolbász, magyar és veronai szalámi, mortadella, debreczeni kalbász, paprikás szalona, valamint mindennemű hurka különlegességek.

Anton Zawodsky

Bécs, XVI. Brieselgasse 5.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Nagyban.

10-10

Kicsinyben.

F O G A K.

Száj padlás nélkül, és a nélkül, hogy gyökerek eltávolítottatnának, 3 koronától. — Az általam készített és Párisban első díjat nyert fogorokat mindenki azonnal megszokja, beszéd zavarokat nem okoz és kitűnően rágvele.

Régi fogorok átalakítottak. Vidékiek 12 óra alatt kielégíttetnek.

Grossmann S. fogtechnikai főnök a párisi fogorvosi akad. kiállításán a keresztel díszített aranyéremmel kitüntetve. Fogad reggel 8-tól este 8-ig.

Fogorvosiintézet: **Budapest VII. Erzsébet körút 50. I. emelet.** (Royal szállóval szemben.) — Foghuzás érzéstelenítve. Tartos blombák! Szakorvosi rendelés d. e. 10-12, d. u. 5-7-ig. Vasár- és ünnep napokon is. 13-13

Mérsékelt árak. Részlet fizetésre is.

Gőzcséplő készletek malomberendezések

Benzinmotoros cséplők bármely nagyságban olcsón kedvező fizetés feltételek mellett

Bakács Oszkár
gépgyár

Budapest, IX. Köztelek-
utca 9.

Kitűnően kijavított használt gőzcséplő készletek raktáron. Csere üzletek köttetnek.

Ne vegyen senki hangszert,

amíg **REMÉNYI MIHÁLY** műhangszerész cs. és kir. szabadalomtulajdonos, a Magyar Királyi Zene-Akadémia szállítója 315 ábrával ellátott legújabb képes árjegyzékét át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik Budapestről, VI., Király-utca, 44/II.

K Á V É	kilója	korona
Reklám kávé Santos fajtiszta . . .	1:80	2 koronától feljebb. Porkávé
Sisuperior háztart. kávé tiszta ízű	2:—	
Jamaika nagyszemű világos . . .	2:20	
Domingó előkelő jó kávé Jáva faj	2:40	
Ceylon Salvador Cuba faj . . .	2:60	
Jáva kávé libériában óriás nagy	2:40	
Legf. Malabar vagy Martinik . . .	2:80	
Legfinomabb és nagyszemű Cuba	(3:20-tól)	
Portorico, Mocca vagy arany Jáva	(3:60-ig)	
Gyöngykávé minden faj	(2:40-tól)	

4 1/2 kilós csomagokban, ha többféle is bérmentve küldünk bárhová, postadíjért számítottunk 42 és 72 fillért csomagonként. Csomagolást, szállító-levelet nem számítottunk.

Minden vevőnk ajándékba kapja egy hozzánk beküldendő bármily kis fénykép után életnagyságu fényképét és csak a díszes blockirozott papír keretért és vámért számítottunk 3 koronát. A kép hasonlatossága és művészies kiviteléért minden irányban kezeskedünk.

Continental kávéimport társaság.
Budapest, V., Lipót-körút 13.

Biztos keresetet

nyújtunk minden állású egyéneknek sorsjegyek eladásával új **törvényes** módszerünk szerint. Nem részlet ízet. Ajánlatok intézendők: „SORSJEGY LETÉTI BANK”-hoz, Budapest, VIII. József-körút 16.

Megjelent! Első legnagyobb magyar szabászati magántanulási tankönyv 350 oldal, 410 rajzzal, füzve: 10 korona, kötve: 12 korona, férfi és női szabók részére. Fehérnemű szakkönyv 1 korona. Szabászatra tanítványokat elfogadok.

Mehr Sámuel,

okleveles műszabásztanító.
Budapest, VII., Kazinczy-utca 36/H.

Szerelők és bádgosok figyelmébe!

Augenstein Hugo, Budapest, VII., Wesselényi-utca 11/a. — Mindennemű iv-lámpák, csillárok és az összes világítási felszerelési anyagok raktára. Különféle sárga- és vörös-réz asztali lámpák.

Pragan Alois fémárúgyára.

Bécs—Budapest.

Specialista világítási cikkekben.